

מזדקקים

בימה לדיון בין התמימים ואנ"ש
להגברת הלימוד והעיון בשיחות תנש"א-תשנ"ב

גליון ה

דבר מלכות ש"פ תולדות תשנ"ב

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ב"ה

תוכן

ההחלטה התקיפה: לגלות יחידה שבנפש / עמ' 4

יומן חי מהתוועדות ש"פ תולדות תשנ"ב

איך מחליטים לגלות את העצם? / עמ' 8

הרה"ח ישראל אלפנבין - ר"מ בישיבת תות"ל נתניה, אה"ק

משיח - כמו אויר לנשימה / עמ' 11

הרה"ח חיים שלמה כהן - שליח במרכז מד"ע מונטריאול, קנדה

שיחת החג של ראש חודש כסלו / עמ' 14

הרב זלמן נוטיק - משפיע בישיבת תות"ל ראשון לציון, אה"ק

יו"ל ע"י מערכת 'מדקדקים'

שע"י תלמידי התמימים בישיבת תות"ל המרכזית

770 - בית משיח

• **יוצא לאור לקראת ש"ק פרשת תולדות תשע"ח - כינוס השלוחים העולמי**

הגיליון הבא יצא לאור בעז"ה לקראת ש"ק פרשת ויצא

אנ"ש והתמימים מוזמנים לשלוח הערות ותגובות עד יום שני ב' כסלו

לתרומות והקדשות, לתגובות, או להצטרפות לקבלת הקובץ באימייל מידי שבוע:

medakdekim770@gmail.com • 1(540)358-5152

כמה מילים בפתח העיון בשיחת ש"פ תולדות תשנ"ב

מהו הדבר הראשון שעליו נחשוב כאשר נשמע את המילה "משיח"?

רבות הן האפשרויות, רבים הם המושגים שמתקשרים בדמיונו לגאולה ולמשיח. הצד השווה שבהם הוא, שבטח יהיו אלו מושגים נעלים ומופלאים, רוחניים ונשגבים. משיח הוא הרי תכלית שלימות הבריאה. הוא גבוה מאברהם אבינו, נישא ממשה רבינו וחכם משלמה המלך. ודאי שמדובר בדבר גבוה לאין ערוך מאיתנו!

וכשדורשים מאיתנו "לחיות עם משיח" - כנראה הכוונה להיות משהו אחר לגמרי. לצאת לגמרי מעצמנו, ולהתעלות מעלה, כמלאכי מרום...

בשיחת ש"פ תולדות תשנ"ב, מתהפכים היוצרות. הן בשיחה הראשונה - העוסקת בנושאי הפרשה ומבארת את הדברים ברובד ה'השכלה', יחסית, והן בשיחה השנייה - העוסקת בתאריך בו עומדים ובה פונה הביאור, יחסית, יותר לכיוון לכיוון ה'עבודה'.

משיח הוא לא דבר גבוה, ואפילו לא הדבר הכי הכי גבוה. משיח הוא "עצם". הנקודה הגבוהה והנעלית מכל הפרטים, אך יחד עם זאת חודרת ומפעפעת ככל הפרטים. הנקודה שגם הדבר הכי גבוה אינו "קרוב" אליה יותר, כשם שהדבר הכי נמוך אינו "רחוק" ממנה יותר.

ואם נשתמש בדוגמא אותה מביא הרבי - אויר. אויר לנשימה איננו דבר נפלא השייך ליחידי סגולה. אכן, הוא דבר נפלא, שבלעדיו אין חיים - אך דוקא בשל זאת, הוא כל כך פשוט, נגיש ושייך לכל אחד.

הנקודה העצמית, נקודת המשיח, נפלאה ככל שתהיה - נמצאת בכל פרט וענין. קרובה ושייכת אלינו. היא נמצאת באויר שאותו אנו נושמים, ברצון החיים הבסיסי ביותר שלנו, בדאגה הפעוטה שלנו לגשמיות של יהודי שני ובמעשים הקטנים שנעשה לזירונו הגאולה.

כעת, בסמיכות ליום הגדול - ראש חודש כסלו, "ראש חודש של גאולה", ובתקופה המיוחדת של "זמן השיא" בה נמצאים, זה הזמן לחזק יותר את הקשר שלנו למשיח. לא לצאת מעצמנו וללכת לאי שם - אלא להסתכל ימינה ושמאלה ולראות שזה ממש כאן, כבר קיים.

"ועליידייזה ולאחרייזה באה התגלותו לעין כל ע"י פעולותיו . . . שהלידה דמלך המשיח היא באופן גלוי לעין כל", תיכף ומיד ממש.

דברי הרב

מהתנוועדות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

כל מציאותו חדורה בגלוי באמיתית מציאותו: עצמות-ומהות אין-סוף ב"ה

כל אחד צריך ללמוד מעבודתו של התינוק • גם היחידה היא ענין של "שם" בלבד, ואילו כאן מדובר אודות גילוי עצם הנשמה של היהודי, שלמעלה מכל ענין השמות, להיותה ענין אחד ממש עם עצמות-ומהות • קטע משיחת ש"פ תולדות תשנ"ב, בלתי מוגה

לכאורה, יכול כל אחד לשאול, מנין יש לו את הכח לגלות מיד ברגע זה את בחי' היחידה שבו, עבודה נעלית ביותר?!

והמענה לזה הוא, ע"פ הפתגם הידוע "אני מתפלל לדעת זה התינוק", שמעבודת ה' של "התינוק" צריך כאו"א ללמוד בנוגע לעבודתו. אלא שעפ"ז מדובר בענין נעלה עוד יותר מסתם גילוי היחידה!

וכנראה בפשטות, שכשידברו עם "התינוק" אודות גילוי היחידה, אינו יודע כלל על מה מדובר... אינו יודע מהו החילוק בין "אחד" ל"יחיד" וכו'; הענין היחידי שהוא יודע הוא - הקב"ה בעצמו, עצמות-ומהות! שכן, זהו הענין הראשון ש"התינוק" יודע ומרגיש, לפני כל שאר הענינים.

וכפי שרואים זאת גם בהנהגתו, שלכל לראש, "מיד כשניעור משנתו" הרי הוא מתחיל באמירת "מודה אני לפניך", היינו, שעוד לפני כל הענינים שלאחרי-זה - לפני הענין ד"לפניך", פנימיות דלמעלה, ועוד לפני שמכיר בכך שהוא מציאות ד"אני" - ישנו הענין ד"מודה", המורה על ההודאה והביטול של "התינוק" אל הקב"ה שלמעלה הימנו - עצמות-ומהות. שזהו הביטול לענין הכי נעלה שלמעלה מכל הדרגות והשמות כו' שלמעלה.

. . ויש לומר יתירה מזו - שגם האמירה ד"מודה" היא כבר ענין נוסף, ודרגה מסויימת, שהרי אמירת התיבה "מודה" מורכבת מארבע אותיות נפרדות כו' (ומצירוף אותיות שאינם אלא הגימטריא ד"הן"), וממילא הרי זה ענין של "ציור" מסויים: ואילו היחוד עם עצמות-ומהות מתגלה בעצם המציאות ד"יעור משנתו" (שעי"ז הוא נעשה מציאות השייכת לומר לאחר-מכן "מודה אני"), שכש"התינוק" מתעורר משנתו, הרי תוכן הענין האמיתי בזה הוא - שעצמות-ומהות שבו ניעור

(מתגלה) משנתו, "האט זיך אויפגעכאפט פון שלאף", היינו, שעצם מציאותו, ללא ענין נוסף ועבודה מסויימת כלשהי, מורה על אמיתית המציאות - עצמות-ומהות!...

. . וכיון שכן הרי מובן, שכש"התינוק" אומר "אויבערשטער", כוונתו היא לענין זה שהוא מכיר ומרגיש שהוא למעלה הימנו, היינו, שאפילו כשהתינוק נמצא בקומה העליונה שב"סקיי-סקרייפערס" ("גורד שחקים"), הרי הוא יודע שישנו "א זאך" (אלא שאי אפשר לומר על זה את התואר "א זאך", וכמו-כן בלשון הקדש - שאי אפשר לומר על זה התואר ד"דבר" או "מציאות") שלמעלה הימנו, "העכער פון אים" - עצמות-ומהות.

אלא שאליבא דאמת, הרי בעצמות-ומהות לא שייך לומר גם "העכער". כיון שהוא למעלה מכל ה"העכערקייטן"!

. . וזהו תוכן הענין ד"אני מתפלל לדעת זה התינוק" - שכל אחד צריך ללמוד מעבודתו של התינוק, שכל עניניו וכל מציאותו חדורה בגלוי באמיתית מציאותו, עצמות-ומהות אין-סוף ב"ה.

עפ"ז מובן, שהאמור לעיל אודות גילוי היחידה - יש לתקן בזה - שהכוונה היא לגילוי נעלה יותר מגילוי בחי' היחידה, שהרי גם היחידה שבנפש היא אחת מה"חמשה שמות (ש)נקראו לה", ענין של "שם" בלבד, ואילו כאן מדובר אודות גילוי עצם הנשמה ("לה") של היהודי, שלמעלה מכל ענין השמות, להיותה ענין אחד ממש עם עצמות-ומהות.

אלא שלאמיתתו של דבר אי אפשר לומר גם "עצמות-ומהות", כי זהו ג"כ תואר וציור כו', אלא זהו "ענין" - אלא שאין שייך לומר בזה "ענין" ג"כ; אלא כלשון הרמב"ם - "אמיתת המצאו", שהוא אמיתית המציאות.

נזכרים ונעשים

יומן מזמן אמירת השיחה בבית חיינו

ההחלטה התקיפה של כל אחד לגלות את היחידה שבנפשו

כ"ק אדמו"ר שליט"א נכנס להתוועדות בשעה 1:48, כשהקהל מנגן "שישו ושמחו בשמחת הגאולה". כ"ק אדמו"ר שליט"א התיישב, פתח את הסידור ואמר בפנים, וכשהגיש ר' בערל שי' יוניק את הגביע, סימן בתנועת ראשו הק' לתודה. אח"כ טעם מהיין וה"מזונות", ומיד התחיל בעניית "לחיים" לכאו"א מהקהל כשפונה בכל גופו הק' לכל צד, לעבר הכוסיות המושטות.

שרו כרגיל "זאָל שוין זיין די גאולה", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה בחוזק לכל עבר, ובאמצע התחיל לעודד באופן מפליא בשתי ידיו הק' יחד בתנועות חזקות מאוד. כן עודד לעבר ר' יששכר דוב שי' וייס. באמצע הניגון נתן כ"ק אדמו"ר שליט"א חתיכת מזונות לילדי שארף שי'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א פתח בשיחה א', שארכה כ-55 דקות, ובה דיבר אודות ההחלטה תקיפה של כל אחד לגלות את ה"יחידה" שבו.

לאחרי השיחה שרו "שובה ה'", וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד פעמים רבות בחוזק רב לכל עבר, ובפרט בקטע הידוע שחזרו עליו כמה פעמים. כמו"כ עודד במיוחד לעבר האורחים ששרו ורקדו בהתלהבות.

באמצע הניגון פנה לשמאלו לעבר הת' יוסף יצחק שי' חדקוב שישב על הרצפה במקום סבו הרחמ"א שי' חדקוב (שנעדר מההתוועדות). הנ"ל ניגש וביקש ברכה עבור סבו, וכ"ק אדמו"ר שליט"א ענה לו: "רפואה קרובה".

שיחה ב' ארכה כרבע שעה, ובה המשיך לבאר בעומק יותר את גילוי היחידה הנדרש מכל אחד.

שרו כרגיל "זאָל
שוין זיין די גאולה",
וכ"ק אדמו"ר
שליט"א עודד את
השירה בחוזק
לכל עבר, ובאמצע
התחיל לעודד
באופן מפליא
בשתי ידיו הק' יחד
בתנועות חזקות
מאוד.

אחרי השיחה, בהמשך לסיום השיחה (שדיבר אודות כך שיש כבר את ה"פתקא טבא" של הושענא רבה וכו'), שרו את ניגון ההקפות לשמח"ת, וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה כו"כ פעמים.

אחרי הניגון פנה לשמאלו לעבר האורחים (קבוצה מקולומביה, ע"י השלוחים ר' יהושע בנימין שי' רוזנפלד ור' יוסף יצחק שי' ליברוב) שעמדו בצד מערב, והורה שיאמרו 'לחיים'. שרו "דידן נצח" וכ"ק אדמו"ר שליט"א עודד את השירה בחוזק, ובפרט לעבר האורחים.

שיחה ג' ארכה כרבע שעה, ובה העמיק כ"ק אדמו"ר שליט"א יותר ויותר בהפשטת הדברים בביאור ארוך בענין גילוי היחידה שבנפשו "מיד שניעור משנתו" עוד לפני ברכת התורה וכו'.

בסיום השיחה הזכיר כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד חלוקת המשקה, והיו ביטויים מיוחדים, אודות כחו של יהודי להישאר נשמה בגוף ובכל זאת להתעלות מעל כל עניני עוה"ז בדומה לאדם שנמצא על הירח, ושאלו שהעמידו בקבוקי משקה יעלו מלמטלמ"ע ויפעלו את ההתעלות הזו.

אחרי השיחה היתה חלוקת המשקה. גם השבוע היתה כמות גדולה של בקבוקים - 58 במספר, והחלוקה ארכה רבע שעה. הסדר הי' כמו בשבוע שעבר (אחרי שהמזכיר העלה את כל הבקבוקים לשולחן, מזג כ"ק אדמו"ר שליט"א תחילה מהבקבוקים לכוסו, וכשזה התמלא - לשתי כוסות זכוכית, ואח"כ שוב מהכוס לבקבוקים בעת החלוקה - ומילא מהזכוכית לכוסו).

לראשון שלקח משקה מזג כ"ק אדמו"ר שליט"א מהגביע עצמו. לכו"כ מהלוקחים אמר: "לחיים ולברכה", ולכמה הוסיף: "ברכה והצלחה". לאחרון הלוקחים - ר' משה שי' אדרעי, הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א שיכריזו.

בסיום החלוקה החל כ"ק אדמו"ר שליט"א לנגן את ניגון ההקפות לאביו הרלווי"צ ז"ל והמשיך בעידוד השירה. אח"כ הזכיר ע"ד אמירת ברכה אחרונה.

ההתוועדות הסתיימה בשעה 4:10 לערך. כ"ק אדמו"ר שליט"א בירך מתוך הסידור, נטל ידיו הק' ונעמד לתפילת מנחה.

(מתוך דברי משיח תשנ"ב ח"א, באדיבות "המכון להפצת תורתו של משיח")

לחיות

רבנים ומשפיעים מדברים ומתוועדים על ה'בכ' שבשיחה

גילוי עצם הנשמה: איך עושים את זה?

הרה"ח ישראל אלפנבין - ר"מ בישיבת תות"ל נתניה, אה"ק

בשיחת ש"פ תולדות תשנ"ב מדבר כ"ק רבנו נשיאנו באריכות על המושג של 'גילוי היחידה', ויותר מזה: עצם הנפש שלמעלה מהיחידה. הרבי מאריך על כך שעצם מציאותו של יהודי זועקת משיח, מיד כשניעור משנתו, קודם מודה אני וכו'. אבל לא מספיק ברור - מה צריכים לעשות בפועל ממש בגלל זה?

בסעיף י' שם כותב שהגאולה באה ע"י שכל אחד ואחד מגלה בחי' היחידה שבו, ועד לגילוי עצם הנשמה. ושוב, כאן הבן שואל: איך עושים את זה? אמנם, בסעיף י"ב מבאר שזהו על ידי הוספת עוד 'מצוה אחת' כדי להכריע את כל העולם לכף זכות - אבל את זה כבר עשו בכל הדורות, ומהו החידוש עתה?

ויתירה מזו: בשיחה הבלתי-מוגה, מוזכר שלוש פעמים שצריכים לקבל החלטה בנוגע לגילוי היחידה: בסעיף ז' - "על ידי שהוא מחליט החלטה תקיפה ביותר, בתקיפות השייכת אך ורק מצד בחי' היחידה שבנפשו, אשר על ידי זה מתגלית בחי' היחידה שבו". בסעיף ט"ז, מיד בתחילת (!) השיחה הבאה - "כאמור לעיל... צריך כל אחד לגלות היחידה שבו, על ידי קבלת החלטה תקיפה בעבודתו, ועל ידי זה תתגלה יחידה הכללית". ושוב בסעיף כ' (תחילת השיחה הבאה!)

הרבי מאריך
על כך שעצם
מציאותו של יהודי
זועקת משיח, מיד
כשניעור משנתו,
קודם מודה אני וכו'.
אבל מה צריכים
לעשות בפועל
ממש בגלל זה?

- "בהמשך להאמור לעיל, שכאו"א צריך לגלות היחידה שבנפשו, על ידי החלטה תקיפה שחודרת בכל עניניו כו".

וצריך להבין: אם עצם מציאותו של יהודי קשורה למשיח, מה שייכת כאן החלטה תקיפה? ואם צריכים עבודה כדי לגלות זאת בפועל ממש, איך אומרים שזה עוד לפני מודה אני!?

לזכור את המסירות־נפש

אולי ניתן להסביר זאת על פי המבואר במאמר פדה בשלום תשכ"ב, שיצא לאור בקונטרס יו"ד-י"ד כסלו תשנ"ב - כשבוע לאחר שיחת ש"פ תולדות.

בסעיפים ב'-ג' שם, מבאר אודות העבודה של גילוי היחידה וההנהגה בפועל באופן המתאים לגילוי היחידה. ועל כך מוסיף ואומר, שאפילו מי שנמצא בדרגה נמוכה, וקשה לו לגלות לא רק את היחידה אלא אפילו את שאר הכוחות של הנפש האלוקית - בכל זאת, "ע"י המחשבה בענין היחידה [וההחלטה שההנהגה שלו תהיה בהתאם לבחי' היחידה שבנפשו], ברבים היו עמדי, פדיית נפשו האלקית מהמלחמות דנפש הבהמית... היא באופן דשלום".

ובהערה 16 מצייין לתניא (סוף פכ"ה): "ובזה יובן מה שציוה מרע"ה לזר שנכנסו לארץ כו'... לזכור ענין מס"נ לה'... שבזה יוכל לעמוד נגד יצרו ולנצחו תמיד".

בתניא שם, מבואר שכל יהודי יודע שבהשתחווה לעבודה זרה הוא נפרד מדבקותו בקב"ה, ולכן אינו מסוגל לזה. רק שבענינים אחרים נדמה לו שעודנו ביהדותו, ולכן בהם הוא כן נכשל. וכאשר יזכור שבכל פרט ופרט מחייו הרוחניים תלויה דבקותו בה', ממילא על ידי זה יצליח לעמוד בנסיון בכל הפרטים - בכל כוחות הנפש, ובכל עניני המחשבה דיבור ומעשה.

במשך כל הדורות, נדרשו חסידי חב"ד לעבוד עם כוחות הנפש-רוח-נשמה שלהם, כמבואר בתניא באריכות. אבל עתה, בעמדנו ברגעים שלפני גילוי היחידה הכללית, שאז יהיה הגילוי של "ונגלה כבוד ה' גו' וראו כל בשר וגו'" - צריכה להיות כבר עכשיו ההכנה לזה, "טועמיה חיים וכו'". וזאת על ידי שחיים באופן המתאים לימות המשיח, שנהיים חדורים בהכרה של "אין עוד מלבדו".

הדרך להגיע לכך, כמבואר במאמר, היא לזכור תמיד את ענין המסירות נפש לה'; להרגיש גם בכל פרט הכי קטן, שבו תלויה הדבקות שלנו בקב"ה.

ולאור כל המבואר בשיחות דקיץ תנש"א ותשנ"ב אודות גודל מעלת תקופה זו, וכמבואר בשיחת כ' כסלו תשנ"ב אשר אלה הם "ימות המשיח שבהם נמצאים עתה" - מובן שיש נתינת כח מיוחדת מלמעלה לעבודה זו.

לימוד חסידות ועיני הגאולה

וביחד עם ההחלטה התקיפה, ישנה הדרך שניתנה לנו למעשה בפועל כדי להגיע לזה - לימוד החסידות, שעל ידו מתגלית היחידה שבנפש. וכמבואר בקונטרס 'ענינה של תורת החסידות' (משיחת י"ט כסלו תשכ"ו) שעל ידי לימוד פנימיות התורה מתגלית היחידה שבנפש.

ובלימוד החסידות גופא, ישנה הדגשה מיוחדת על הלימוד בתורת כ"ק רבנו נשיאנו - שהוא בעצמו הוא בחינת משיח, 'יחידה הכללית'; ומכיון שהכניס את עצמו בתורתו ("אנא נפשי כתבית יהבית"), לכן כאשר לומדים את תורתו (ובפרט את מאמריו - 'דברי אלוקים חיים' שלו - שבזה הכניס עצמו בגלוי עוד יותר), מקבלים את הכוחות לגילוי היחידה.

ובפרט על ידי לימוד עיני גאולה ומשיח, כהוראת כ"ק רבנו נשיאנו בתקופה האחרונה - שהרי עיני גאולה ומשיח הם ממש אותו עין של גילוי היחידה.

לימוד החסידות וגאולה ומשיח - יוביל להחלטה תקיפה אצל כל אחד בעבודתו הרוחנית, שיתנהג באופן המתאים לגילוי היחידה בכל כוחות הנפש שלו.

י"ד כסלו: הרבי מביא גאולה, יחד איתנו

ומעניין להעיר: ענין הנ"ל מבואר במאמר ד"ה פדה בשלום נפשי, שנאמר בחג הגאולה יו"ד כסלו, ויצא לאור לקראת 'יו"ד י"ד כסלו' (כמדומני שבמשך כל שנות הנשיאות לא יצא לאור מאמר הנושא את התאריך 'יו"ד י"ד כסלו'). על י"ד כסלו כבר אמר הרבי - שזהו היום שקישר אותו איתנו ואותנו איתו, וביחד וועט מען אויסמאטערן די [=נתייגע ונביא את ה]גאולה האמיתית והשלימה.

וזה מתאים בדיוק לענין המבואר במאמר: כאשר הרבי נותן לנו את הכוחות לגלות בעצמנו את היחידה, זו הדרך שבה נוכל לפעול הבאת הגאולה.

והעיקר, שתיכף ומיד ממש נזכה לראות את כ"ק רבנו נשיאנו בעיני בשר, ולא נצטרך להגיד פלפולים על שיחותיו הקדושות, כי כבר נשמע תורתו של משיח מפיו של משיח בפועל ממש, אמן כן יהי רצון נאו ממ"ש.

(מתוך שיעור שנמסר לתלמידי התמימים, נערך על ידי המערכת ובאחריותה)

משיח - זה כל החיים שלנו

הרה"ח חיים שלמה כהן - שליח במרכז מד"ע מונטריאול, קנדה

בשיחה של השבוע שעבר, ש"פ חיי שרה תשנ"ב, הודיע הרבי מלך המשיח שליט"א על העבודה החדשה: "קבלת פני משיח". בשיחת ש"פ תולדות מפתח הרבי נקודה זו, ומבאר בפרטיות כיצד היא מתבטאת בעבודתו של כל אחד ואחד.

כדי להבין מהי באמת "קבלת פני משיח", צריכים להבין היטב מהו "משיח" - וכשנדע מהו המשיח, נבין בדיוק את מה עלינו לקבל. ואכן, בשיחה הזו מגדיר הרבי במדוייק את מהותו של משיח, בצורה מיוחדת שלא הוסברה קודם לכן; והרבי גם מסביר איך בעבודה שלנו ניתן "לקבל" את עניין זה.

התקשרות עצמית עם העצם של משיח

מהו באמת עניינו של משיח, שאותו הרבי מבאר בשיחה?

הרבי מדגיש, שהגילוי של משיח הוא גילוי של "עצם". לא רק גילוי של דרגא גבוהה. אפילו לא הדרגא הכי גבוהה, "יחידה כללית", ועל מה שהוסבר תמיד בחסידות שמשוח הוא יחידה הכללית - אומר הרבי "יש להוסיף ולתקן", שהכוונה היא להתגלות עצם הנשמה ממש, שלמעלה מיחידה.

על פי זה מחדד הרבי את הנקודה של "להביא לימות המשיח" - שהדרישה אינה להביא ולפעול ענין כזה או אחר בימות המשיח, אלא לגלות את העצם של משיח, שכולל את הכל. ברגע שמתגלה העצם, "התגלות מציאותו", "אוויר של משיח" - כל הענינים, השלבים והתקופות - יגיעו כבר אחר כך באופן ממילא.

ואם כן, כשאומרים "קבלת פני משיח" - הכוונה היא שעלינו לקבל את הענין הזה בדיוק: את העצם של משיח.

כדי לקבל את העצם של משיח, היחס שלנו למשיח צריך להיות באופן כזה שמשוח נוגע ב"עצם" שלנו, שכל המציאות שלנו תהיה חדרה במשיח. וכפי

שהרבי מסביר, שיהודי חי עם משיח ממש כמו 'אור' - משהו שאי אפשר לחיות בלעדיו. יהודי הוא "חד ממש" עם הקב"ה, ולכן משיח זה ממש החיים שלו!

וממילא - אפילו כשיהודי ישן הוא מרגיש משיח. כמובן, כשהוא ישן לא רואים את זה עליו, אבל מיד כשהוא מתעורר משנתו - כבר רואים שהוא מתחיל לחיות בגלוי עם משיח, ולהרגיש משיח; ולא סתם להרגיש, אלא "לחטוף" (כפי שהרבי מקשר - בהערה 73 - את המילה "אויפגעכאפט" [ניעור באידיש] ל"כאפן" [לחטוף באידיש]), כי הוא מרגיש שזה כל החיים שלו.

לא דרגות גבוהות - עצם!

הקשר העצמי הזה עם משיח, אינו 'מדרגה גבוהה' וענין נעלה ביותר בעבודת ה'. אדרבה: לו היה מדובר בדרגת היחידה, זאת אומרת שמדובר על שלימות ודרגא נעלית בעבודה; אבל "עצם" - העצם איננו 'דרגא גבוהה', אלא הוא חודר ונמצא בכל הפרטים, מהעליון ביותר עד לתחתון ביותר.

ולכן הרבי מדגיש שהענין הזה נמצא דוקא אצל תינוק בישראל, ודוקא אצל יהודי שניעור משנתו, ואפילו עוד לא אמר "מודה אני". מכיון שמשיח הוא עצם החיים של יהודי, ולא עוד מדרגה בעבודת ה' - לכן זה קיים אצלו תמיד, והוא 'חי' עם זה כבר מהרגע הראשון ביום, עוד לפני שהוא התחיל להתקדם בדרגות בעבודת ה'.

וממילא גם אחר כך - כשהוא יתחיל לעלות בדרגות, יאמר "מודה אני" וברכות השחר, וכשהוא יצא לעולם ויעבוד ב"בכל דרכיך דעהו" - הכל יהיה חדור בענין הזה. בכל צעד וכל פעולה הוא יחפש איך לגלות את העצם, להביא לימות המשיח. בדיוק כמו שבכל רגע האדם רוצה לחיות, באופן טבעי - כך הוא ירצה באופן טבעי משיח.

דוקא בענינים פשוטים

ולכן גם אבן הבוחן לאדם שחי משיח באופן כזה, שהוא חי עם העצם - היא דוקא בענינים פשוטים. וכפי שהרבי אומר, שגילוי עצם הנשמה הוא "לאו דוקא בענינים נעלים" כמו לימוד חסידות, "אלא גם (ובעיקר) בענינים פשוטים, כמו נתינת צרכי הגשמיים של יהודי". כי לא מדובר כאן על התעלות לדרגות נעלות וענינים רוחניים - מדובר על גילוי העצם, שנמצא למטה ממש כמו למעלה.

ואדרבה, מבואר בחסידות שדוקא בגוף היהודי נמצאת בחירת העצמות. העצם מתבטא בעצם החיים של יהודי, כי המציאות שלו מאוחדת עם הקב"ה, ולא

ראש חודש כסלו של י"ד תשל"ח

הרב זלמן נוטיק - משפיע בישיבת תות"ל ראשון לציון, אה"ק

בשיחות רבות בקשר ל'יומי דפגרא' חסידיים, מבאר הרבי מלך המשיח שליט"א את תוכנו ומשמעותו של המאורע, את הקשר והשייכות שלו לתאריך בו הוא קרה, ויותר מכך: כיצד ביום זה נפעל עוד שלב בדרך לגאולה האמיתית והשלימה.

לדוגמא: בשיחות מתקופת כ"ב שבט תשנ"ב מסביר הרבי את התאריך כ"ב - "אחד עשר שבאחד עשר" - ואת משמעותו, ומבאר שבכ"ב שבט תשמ"ח התחילה תקופה חדשה בדרך לגאולה (ראה באריכות בקונטרס "ב"ך יברך ישראל"). דהיינו שמלבד הסתלקות הרבנית חיה מושקא ע"ה בכ"ב שבט, שזוהו המאורע החיצוני שקרה ביום זה, נפעל בו גם משהו פנימי בהכנת העולם לקראת הגאולה.

בשיחות רבות נאמרו הדברים במפורש; אמנם, כשמתעמקים בשיחת ש"פ תולדות תשנ"ב, אפשר לדלות התייחסויות (מרומזות לפחות) בקשר לאחד הימים הטובים החשובים בדור השביעי: היום הבהיר להודות לה' - ראש חודש כסלו.

ר"ח כסלו של גאולה

תורף הביאור בשיחה הוא שבסיום החודש ישנו העלם, הרומז לגלות, ובכל ראש חודש - במולד הלבנה - מתחיל הגילוי הקשור לגאולה. אלא שבכל ראש חודש זהו רק תחילת הגילוי, הרומז על כך שהגאולה עדיין אינה שלימה; אך בר"ח כסלו מודגש שתחילת הגילוי כולל בתוכו בהעלם את שלימותה של הגאולה, ואת כל הגילויים העתידיים.

על מנת לחוש יותר את הענין, ניתן לראות זאת בלשון קודשו של הרבי בשיחה: "בר"ח כסלו מודגש ענין הגאולה. . באופן נעלה יותר מאשר בכל ר"ח"; "חודש כסלו נקרא 'חודש הגאולה', החל מר"ח כסלו (שכולל כל ימי החודש), 'ראש חודש של גאולה'; 'שהשלימות האמיתית דלעתיד לבוא. . מודגשת בעיקר בר"ח כסלו'."

בשיחה, מסביר הרבי את מעלת הלידה, אף שהתינוק עדיין קטן, לגבי הזמן בו הוא גודל ומתפתח. הרבי מסביר שאף שבלידה לא מתגלים כל הכוחות הטמונים בו, והם יתגלו רק בעתיד - בכל זאת, בלידה טמונה כל המציאות, כיון שברגע הלידה האדם יוצא מהעלם אל הגילוי והופך למציאות ממשית. וממילא, כל כוחותיו ופעולותיו - שורשם הוא מרגע הלידה.

הרבי מקביל את הדברים למציאותו של משיח: ברגע שישנה לידת מציאותו של משיח, למרות שעדיין אין את שלימות פעולתו, כבר ישנה את המציאות שכוללת את כל מה שיקרה לאחר מכן. וזה - נקודת הלידה - זהו החידוש העיקרי.

התגלות מציאותו של משיח בתשל"ח

אם נשווה זאת לאירועי ר"ח כסלו תשל"ח, נראה שגם אז היה העלם והסתר, שהוא מוכרח עבור ההתגלות החדשה שהופיעה בראש חודש. וגם כאן ראינו את לידת התגלות מציאותו של משיח, הכוללת את שלבי הגאולה שבהמשך אליה.

בתשל"ח זכינו לשלב עיקרי בגילוי מציאותו של משיח. מאז, האוויר שאותו אנו נושמים הוא אוויר של ימות המשיח. וזה נמשך כבר 40 שנה (תשל"ח-תשע"ח).

ארבע עשרה שנים לאחר מכן, בשנת תשנ"ב (כמרומו בפסוק שנתבאר בשיחת ש"פ חיי שרה, "שלח נא ביד תשלח" - י"ד שנה לשנת תשל"ח) - מאיר הרבי את עינינו ומסביר את משמעותו של האירוע שקרה 14 שנה קודם לכן, ודורש מאיתנו שנפקח את העיניים, ונבין ששיח שאנו מצפים לו כבר נמצא בעולם.

איפה אני בתמונה?

לכבות של חסידים אינם יכולים להישאר אדישים כשמוּל עיניהם נראה נשיא הדור המכריז ואומר: יהודים יקרים, התקופה לה מצפים מששת ימי בראשית כבר הגיעה. האדם המחולל את השינוי הזה כבר נולד ונתגלה. באיסטינקט טבעי, מסתכל כל אחד על עצמו במראה ושואל: איפה אני כאן? איך אני קשור לזה?

משל לחסיד החושב לישון שעה וחצי לפני שבת בבגדי החולין שלו, ומתעורר כעבור מספר שעות בתוך בית כנסת, בשיאה של תפילת "לכה דודי". זוהי החוויה הנפשית שעוברת עלינו בלימוד השיחה: כיצד אנו מסתובבים בלבושים (רוחניים) של חולין, ובחוסר התאמה קיצוני של מחשבותינו דיבורינו ומעשינו למציאות האמיתית של תקופתנו?!

והרבי מתרגם זאת למשמעות מעשית ופשוטה: ההכרזה "יחי אדוני המלך דוד לעולם". הכרזה זו פועלת שהעצם יתפשט ויתגלה, עד לגילוי המושלם בגאולה.

אבל לא בזה מסתכמת הדרישה של הרבי - ישנה גם דרישה חווייתית ורגשית. הדרישה שבכל רגע ורגע שהאדם חי ונושם יחוש בנשימתו ובעצם חיותו את ימות המשיח, וזה גופא יגרום להתגלות בפועל ממש, הן של ימות המשיח והן של העצם דישראל.

השפעת האוויר של משיח

ידועים דברי הספורנו (בראשית י, כה) שעיקר בריאות האדם תלויה באיכות האוויר שהוא נושם; ודבר זה היה הגורם העיקרי לתוחלת החיים הארוכה שהיתה בתחילת בריאת העולם.

ולפי דברי הספורנו הנ"ל יש לומר, וביתר שאת וביתר עוז, שעצם זכותנו לחיות בדור זה, לנשום את האוויר של ימות המשיח הנוצר מקיומו של הרבי מלך המשיח שליט"א בדורנו, משפיעה בצורה מכרעת על אנשי דורנו.

עלינו להתחבר למציאות האמיתית של קיומנו, ולזמן החשוב שבו נמצאים, וכך נפעל את והתגלות העצם בבניין בית המקדש השלישי במהרה בימינו אמן.

משיח - זה כל החיים שלנו • המשך מעמ' 12

בגלל שהוא מתעלה לדרגא גבוהה כזו או אחרת - ולכן כשיש משהו שיהודי צריך בגשמיות, כאן דוקא נמצא העצם.

ולכן, אם אדם מחפש ללמוד ס"ו או ע"ב דוקא, בחשבו שדוקא כך הוא תופס את הקב"ה, זאת אומרת שהוא מחפש דרגות. כאשר הוא באותה חיות של לימוד ס"ו מוכן לעצור ולעזור ליהודי, ואפילו ביותר חיות - כאן רואים שהוא חי עם העצם.

ובמילים פשוטות: הדרישה מאיתנו היא לחיות עם משיח בצורה כזו של התמסרות מוחלטת, שנרגיש שזה כל החיים שלנו, וכל פעולה שאנחנו עושים תהיה מכוונת למטרה הזו. כמו שכל צעד ופעולה שאדם עושה בחיים, הכל מכוון בסופו של דבר כדי שהוא יוכל לחיות. וכאשר יהודי מסור לפעולה בענינים פשוטים, בדאגה לגוף הגשמי של יהודי, זו אבן הבוחן שבה ניכר בגלוי שהוא חי באמת באופן הזה.

העבודה באופן האמור, היא "קבלת פני משיח" במלוא מובן המילה - קבלת העצם של משיח. ועבודה כזו מביאה ממילא להתגלות משיח בפועל ממש, עם כל הגילויים הנפלאים - שכל אלו באים בהמשך ל"התגלות מציאותו של משיח".

להעיר

עיונים וביאורים מאת התמימים ואנ"ש

נקודת החידוש והתפשטותה אצל משיח, ובעבודת כאו"א¹

בשיחה הב' בדבר מלכות מבאר אד"ש מה"מ באריכות ענין "התגלות מציאותו" של משיח, שבה הוא "עיקר החידוש דביאת המשיח", ושכל שאר פרטי הענינים והפעולות שעל ידו "באים כתוצאה והסתעפות מהתגלות מציאותו, וכלולים בה". ובהתאם לזה, העבודה להבאת המשיח צריכה להיות בגילוי עצם הנשמה (בהתאם להתגלות מציאותו של משיח), שהוא היסוד ובו כלולים כל פרטי העבודה שלאח"ז (בהתאם לכך שהתגלות מציאותו דמשיח כוללת כל פעולותיו). ויש להמתיק בזה, ע"פ ביאורי אד"ש במ"א (כפי שהבאתי מכבר בגליון קודם):²

בנוגע לעבודת התשובה, מצינו גם כן שיש בה את עצם נקודת התשובה - שהיא ההרהור תשובה והקבלה בלב לעזוב את החטא; ואת פרטי ענין התשובה - סדר עבודתו של הבעל תשובה בפועל, עד ל"משנה מעשיו כולם לטובה".

וגם בזה, מבאר אד"ש שעיקר השינוי והחידוש בתשובה נפעל בנקודת התשובה שבהרהור, שלכן די בזה על מנת שיהפך מרשע גמור לצדיק גמור - שזהו יש מאין, כמו "לידת" מציאותו ממש. ולכן גם כבר בשעת ההרהור "נמחל לו לגמרי מה שעבר על מצות המלך" - כי הקב"ה רואה שנקודה זו היא עיקר התשובה, ובה כבר כלולים כל פרטי התשובה שלאחרי זה.

ובשעתו הוספתי שביאור זה עולה בקנה אחד עם המבואר בתורת אד"ש שלהבאת הגאולה די בהרהור תשובה, כי בהרהור זה מתגלה עצם הנשמה, ו"העצם כשאתה תופס במקצתו אתה תופס בכולו" - ולכן בהתגלות הנקודה העצמית בהרהור תשובה מתגלה הכל (כל פרטי התשובה), ויכולה לבוא הגאולה.

(1) המשך לנדפס בגליון א' - פרשת נח, ע' 23.

(2) ביאורי אד"ש לאגה"ת פ"א, שנדפסו בהוספות לשיעורים בספר התניא ח"ג, ובפרט בע' 1060 שם. לקו"ש חל"ד שיחה ב' לפרשת עקב ס"ו (ע' 64 ואילך); הובאו בגליון הנ"ל שם.

וע"פ כל זה, הדברים מתאימים כפתור ופרח למבואר בש"פ תולדות: גילוי עצם הנשמה, המביא להתגלותו מציאותו של משיח, מתבטא בעבודת התשובה של הרהור תשובה; ומכיון שנקודה זו היא "עיקר החידוש" בכעל תשובה, ממילא היא מביאה ל"עיקר החידוש" בביאת המשיח שהיא התגלות מציאותו (כידוע שכל ענין במעשינו ועבודתנו ממשך הגילוי הדומה לו מהגילויים דלעתיד)³.

ומובן עפ"ז עוד יותר, מדוע אין הקב"ה צריך להמתין עד שיושלמו כל פרטי העבודה החסרים מלבד הרהור תשובה (כמ"ש בדבר מלכות דש"פ נח, שחסרונות הפרט הם כמו "מיחוש או חולי קל וחיצוני" שאינו מעכב; ונתבאר בגליון הנ"ל) - שהרי, מכיון שהרהור התשובה של יהודי פועל ומביא את התגלות מציאותו דמשיח, "עיקר החידוש" דביאת המשיח, א"כ אין צריך לחכות יותר ואפשר להביא את הגאולה, שעיקרה כבר נפעל.

ושאר פרטי הגאולה, הכלולים בהתגלות מציאותו ומתגלים ממנה - יתגלו כבר ממילא בהמשך לזה; כשם שעבודתו של יהודי בקיום התומ"צ מגיעה ומתגלית באופן ממילא, בהמשך לגילוי עצם הנשמה שבו (כמ"ש כמה פעמים בש"פ תולדות, אודות עניני העבודה החדורים בהתגלות עצם הנשמה).

הת' **מנחם מענדל** שי' הכהן רייכמן
שיבת תות"ל המרכזית, 770 בית משיח

גילוי העצם - "לאו דווקא" בעניינים רוחניים

בסוף הדבר מלכות (סי"ב) מבאר כ"ק אד"ש שהתעוררות גילוי הנשמה צריכה להיות "לאו דוקא בעניינים נעלים הקשורים עם בחי' היחידה, כמו לימוד והפצת תורת החסידות, יחידה שבתורה, אלא גם (ובעיקר) בעניינים פשוטים, כמו נתינת צרכיו הגשמיים של יהודי, הקשורים עם עצם מציאותו (נשמה בגוף)".

ולכאורה צריך להבין, שהרי לכאורה התגלות העצם היא לא רק "לאו דווקא בעניינים רוחניים", אלא "דווקא לאו", כלומר שמתגלה דווקא בעניינים גשמיים. וכמו שמבאר אד"ש בתחילת השיחה את מעלת התינוק על המבוגר, שאין לו מעלות המבוגר שנחשבים כ"חסרון" לגבי תפיסת העצם.

וכמודגש בהערה 97 שם שבה מדגיש אד"ש מעלת הגוף, שבו מתבטאת בחירת העצמות. ועיין עוד בשוה"ג לשיחת תולדות תשנ"ב הא' בהערה 35, וולה"ק:

(3) ועדיין צ"ע ק"ב בזה - שבד"מ תולדות משווה הנקודה בהתגלות העצם לנקודת הלידה (מולד הלבנה - נקודה של לידה; ומעלת תינוק "בסמיכות זמן ללידתו"), והתפשטות הנקודה - לגידול; ובשיחה דחל"ד הנ"ל משווה הנקודה דעויבת החטא ליצירת הולד "משעה שנורע", והתפשטות הנקודה - להצטיירתו במשך ט' חדשים. וצ"ע מדוע מחלק במשל, והאם יש לזה השלכה בנמשל.

"וי"ל שזהו גם תוכן הביאור בסה"ש תורת שלום (ע' 127) בהחילוק שבין הגוף דבנ"י להגופות דאוה"ע, שגופי אוה"ע יאבדו, שבירתם זהו תקנתם, משא"כ הגוף דבנ"י, "דא שטייט דער כח העצמות און ער איז עצמות ית"י" - שכח העצמות נעשה מציאות הגוף". אשר מכל זה משמע כנ"ל שהעצם הוא דווקא בגוף⁴.
וצ"ע, ואשמח לשמוע דעת הקוראים בזה.

הת' דוד שי' מיכאלשילי
קבוצה, 770 בית משיח

תגובות

תגובות שנתקבלו במערכת לגליונות קודמים

מהי השליחות הראשונה בתורה?

(גליון ד', פרשת חיי שרה, מדור 'מראי מקומות')

בשיחת ש"פ חיי שרה ה'תשנ"ב, מבאר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א שהשליחות הראשונה המתוארת בתורה הינה שליחותו של אליעזר ע"י אברהם למצוא שידוך ליצחק בנו, בפרשת חיי שרה [ובהערה 13 מציין לשיחות ש"פ חיי שרה תשמ"ט ותש"נ, בהם ביאר כאופן זה].

ובשיחות ש"פ תולדות תשמ"ח ותנש"א (בשנים שבהן חל כינוס השלוחים העולמי בש"פ תולדות), מבאר כ"ק אד"ש מה"מ שהשליחות הראשונה המוזכרת בתורה היא בפרשת תולדות, "וישלח יצחק את יעקב וילך" וגו'.

כפי שמפרש בהערה 3 בשיחה דתנש"א: "משא"כ שליחות אליעזר בפ' חיי שרה - היתה לא בתור שליח אלא בתור עבד...". ושם מציין לשיחה דתשמ"ח, שגם בה נתבאר עד"ו - שלא יתכן שאליעזר היה שליח אלא עבד, כמודגש בלשון התורה: "ויאמר אברהם אל עבדו", וכן בתחילת דבריו - "עבד אברהם אנכי".

ולאחר העיון בשיחות כינוס השלוחים העולמי, נמצא שבשנים בהם חל הכינוס בש"פ חי שרה (תשמ"ט, תש"נ ותשנ"ב) ביאר כ"ק אד"ש מה"מ שהשליחות

4 ועיין בלקו"ש ח"ט שיחה ב' לפ' עקב ובהערה 50 ואילך שם שם מבאר שהתחתון קשור דווקא אל העצם. וכן בלקו"ש חט"ו עמ' 90 באופן הרביעי, ובהערה 42 שם.

הראשונה בתורה מופיעה בפרשת חיי שרה; ובשנים בהן חל הכינוס בש"פ תולדות (תשמ"ח ותנש"א), ביאר שהשליחות הראשונה היא בפרשת תולדות [ובגליון השבוע שעבר צוינו חלק מהמראי מקומות בזה, לכאן ולכאן].

וא"כ צריך להבין, מהי השליחות הראשונה בתורה, וכן מהו גדרו של אליעזר - שליח או עבד? וצריך עיון, ואשמח לשמוע דעת הקוראים בזה.

הת' אברהם שי' טורין

ישי"ג חח"ל צפת

בענין הנ"ל

במראי מקומות דשבוע שעבר ציינו לגבי השקו"ט בגדרו של אליעזר, משיחת ש"פ תולדות תשמ"ח, ששם נתבאר שגדרו היה עבד. וניסו לתווך זה עם המבואר בדבר מלכות חיי שרה, שגדרו היה שליח, ולכן זו השליחות הראשונה בתורה.

ויש לציין שתירוץ לזה נמצא במפורש בשיחת ש"פ חיי שרה תשמ"ט, שם אומר (בתרגום מאידיש): "השליחות הראשונה (בכללות) עלי' מסופר בתורה. . השליחות שאברהם שלח את אליעזר. .". ובהערה 4: "אבל בפרטיות - ראה קונטרס משיחת ש"פ תולדות תשמ"ח ס"ב ואילך" (היא השיחה דלעיל).

והיינו, שזה ששליחות אליעזר נקראת "שליח" והיא השליחות הראשונה בתורה, היא רק באופן כללי - מצד עצם הענין שאליעזר פעל בשליחות אברהם; אבל כשנכנסים לעיין בזה בפרטיות, לאו דוקא שחלה על שליחות זו הגדר ההלכתי של שליחות, אלא גדר "עבד".

הת' פסח אליהו שי' שיפמן

קבוצה, 770 בית משיח

תירוצים לצריך עיון בשיחת ש"פ וירא

(גליון ג, פרשת וירא, מדור 'צריך עיון' - א, ג, ד)

א. במדור צריך עיון (אות א') הוקשה, מדוע מדגיש הרבי בשיחת ש"פ וירא שבכל יהודי ישנו הגילוי ד' וירא אליו הוי". לכאורה, ידיעה זו אינה מוסיפה לאדם העובד; מספיק שידע שהוא יכול להגיע לכך ע"י עבודתו (בין אם כעת הענין ישנו אצלו ובין אם לאו), ומה מוסיפה הידיעה שגילוי זה כבר נמצא אצלו?

ונראה לומר בפשטות, אכן כשעוסקים בעבודה להגיע לגילוי - אין זה משנה אם ישנה המציאות או לא; אך ידיעה זו מוסיפה ברגש האדם - שכאשר יודע שגילוי

זה קיים אצלו, ואינו צריך להמשיך דבר חדש, זה מפחית מקושי והעול שבעבודה זו, ובמילא מעוררו להשלים ולסיים את העבודה בזריזות.

יתירה מזו י"ל: גם זה שצריכים לעבוד בכדי להגיע לגילוי, זה עצמו חידושו של הרבי בשיחה - שאחר שידועים אנו שהגילוי שייך לכ"א מישראל (ועד שישנו כבר בהעלם), לכן צריכים להיות ראויים להמשכתו בגילוי. וא"כ, לולי מה שמסביר הרבי אודות שייכותו של ה"וירא" לכל אחד ואחד, לא היינו יודעים גם שצריכים לעבוד ולגלותו, ולא היינו מוצאים כלל הוראה מענין זה.

ב. שם (אות ג') הוקשה, ש"ילחם מלחמות ה'" של משיח משמע ברמב"ם שקאי על מלחמתו עם אוה"ע; ובסוף שיחת ש"פ וירא תשנ"ב (סי"ב) מקשר זאת למלחמה עם יהודים ש"חרפו עקבות משיחך" (כמבואר בשיחת שמח"ת תרס"א).

י"ל בפשטות, שלמרות שפשטות כוונת הרמב"ם היא למלחמה עם אוה"ע, אך הרבי משתמש בביטוי זה בדרך רמז ובמשמעות פנימית יותר כלפי המלחמה דבית דוד. ועל זו הדרך ניתן למצוא רבות בתורתו.⁵

[ואולי - ע"פ הכלל הידוע ששני פירושים על ענין אחד צ"ל קשר ביניהם, והפירוש בנגלה תואם לביאור בחסידות - י"ל, שכשיהודי לועג לאמונה במשיח, אין זה מצד מציאותו האמיתית - היהודי שבו. וא"כ, פשיטא שהמלחמה והניצחון היא לא 'עליו' כ"א על נפשו הבהמית; ולכן הרי זה דומה יותר למלחמה עם אוה"ע (וכלשון הרבי בכגון דא "גוי'שקייט"), ולא למלחמה עם יהודים ח"ו].

ג. שם (אות ד') הוקשה, שלאורך שיחת ש"פ וירא תשנ"ב ישנם ב' ענינים - מציאות והתגלות: לכל יהודי יש מציאות "וירא אליו הוי'" (וכן ניצוץ משיח), אך הוא נדרש לעבוד כדי לגלות זאת. ואילו בסי"ד, לגבי "משיח כפשוטו", מוסיף ענין נוסף - שכעת ישנה לא רק המציאות אלא גם ההתגלות דמשיח, ולכן צריכים "לקבל פני משיח . . ובסגנון דפרשת השבוע - לקבל הגילוי דוירא אליו הוי'", שזהו לכאורה עניין שלישי - בנוסף למציאות והתגלות, גם לקבל את ההתגלות.

וי"ל בפשטות: בעבודת האדם לגלות את ה"וירא" בנפשו, לאחר שנתגלה אצלו ה"וירא" אכן איננו צריך "לקבל" זאת (שמה יקבל, דבר שגלוי אצלו כבר?). אמנם, כאשר ההתגלות היא לא בנפשו אלא אצל מישהו אחר - כבענינו, ו

5) דוגמא ידועה ובולטת: בקונטרס בית רבינו שבבבל (סו"ד) משתמש בביטוי "ובונה מקדש במקומו" (שקאי בדרך הפשט על כך שידע לכיין מקומו של המקדש, כמ"ש בעהרע 34 שם), ומפרשו בדרך הרמז, שקאי על "מקדש מעט" שבונה משיח בזמן הגלות.

6) ולהעיר משיחת ש"פ בלק תשמ"ח ס"ט: "גם מי שטוען ר"ל שאינו מחכה לביאתו, ואפילו מי שטוען שאינו מאמין בו, ר"ל - הרי באמת רק מרמה את עצמו (נארט זיך אליין) כי גם הוא מאמין בביאת המשיח ומחכה לביאתו, כפי"ד הרמב"ם שרצונו האמיתי של כאו"א מישראל "לעשות כל המצות ולהתרחק מן העבירות", אלא "יצרו הוא שתקפו".

ש"ישנה ההתגלות דמשיח" - זה שמשיח התגלה עדיין לא מכריח שהיהודי הבחין בכך וקלט את הגילוי, כי יתכן שהוא שקוע בדברים אחרים ולא שם ליבו לכך⁷.

ולכן, כדי שיהודי יקלוט את ההתגלות דמשיח, צריך גם שהוא יקבל את פניו (וכמובן גם מהמשך הדברים - כפי שעבודה זו מבוארת בדבר מלכות ש"פ חיי שרה - ש"לקבל פני משיח" היינו ללמוד על משיח באופן פנימי ו'לקבל' אותו).

ולכן, בקשר ל"משיח כפשוטו" יש בזה ג' שלבים: מציאותו, התגלותו (והיינו מה שעומד בגילוי) ואיך שהיהודי הפרטי מקבל את הדברים ומתחבר אליהם.

ועם זאת, קבלת פני משיח אינה שונה מהעבודה "להשתוקק ביותר להגילוי ד"וירא אליו ה'" . . . ולעשות כל התלוי בו להיות ראוי לכך". כי עבודה זו ענינה להמשיך את עצם הנשמה (ניצוץ משיח) בכוחות הגלויים, וזהו ענין אחד עם "לקבל פני משיח" (נשמת משיח הכללית) - שענינו גילוי העצמות בעוה"ז, וזאת על ידי שמתגלה בנפשו של יהודי. ובלשון הרבי בדבר מלכות ש"פ ויצא: "גילוי פשיטות העצמות של עצמות ומהות ית' כפי שזה מתגלה בפשיטות העצמות של משיח צדקנו . . . ועל-ידי זה - מתגלה הדבר בפשיטותו של כאו"א מישראל".

הת' חיים עוזר ש'י' בוטמן
ישי"ג תות"ל קרית גת

"לקבל פני משיח צדקנו"

(גליון ג, פרשת וירא, מדור 'צריך עיון' - ד)

במדור צריך עיון (ד') הוקשה, שבשיחה מדבר על ב' שלבים, מציאות והתגלות; ובסוף השיחה מוסיף עוד שלב: "לקבל ההתגלות"; היכן זה נכנס במהלך השיחה?

ונראה לפענ"ד, שאכן אין זה מקביל בדיוק למהלך השיחה (בה מדובר על עבודת ה' הנלמדת מהפרשה), אלא באמת נתווספה כאן עוד נקודה ועוד שלב. והיינו, שההודעה שצריך לקבל פני משיח הינה שלב חדש לגבי עצם התגלות משיח.

וכדמשמע מד"מ ש"פ תולדות (סי"א), שבה מדבר כ"ק אד"ש על ב' שלבים, (א) התגלות מציאותו (אזיר של משיח). (ב) התגלותו לעין כל ע"י פעולותיו (אזיר של משיח). וא"כ מובן שבהתגלות משיח עצמה ישנם ב' שלבים, ובסך הכל ישנם ג' שלבים לגבי משיח: (א) מציאותו; (ב) התגלות מציאותו; (ג) התגלותו ע"י פעולותיו.

7) ראה שיחת ש"פ וירא תש"ל: "מהו האוצר הגדול יותר מאוצר זה שחיכו לו בכל הדורות - שזהו גילוי משיח צדקנו, והאוצר עומד בגילוי, באמצע היום, כשהשמש זורחת בתוקפה, והאזיר מאיר - ואעפ"כ, אין רואים את זה, כי מביטים לצדדים ועסוקים בענינים אחרים".

מראי מקומות

מקורות נבחרים להרחבת העיין בנקודות שנתבאר בשיה

- **בס"א:** ר"ח כולל את כל החודש, כראש שכולל את כל האברים. ראה לקו"ש ח"ב עמ' 490. ובהרחבה - בעטרת ראש שער ר"ה בתחילתו.
- **בס"ג:** ל"ו - הגימטריה ד"אלה" - מורה על גילוי. ראה לקו"ת פקודי ד, ג.
- **בס"ד:** שלימות הגאולה היא ע"ד השלימות ב"נתמלא דיסקוס של לבנה", "קיימא סיהרא באשלמותא". כאן כולל ב' הלשונות יחד, אמנם בשיחת ר"ח כסלו תשל"א מברר ש"קיימא סיהרא באשלמותא" הוא למעלה מ"נתמלא דיסקוס של לבנה". ועד"ז בד"מ ש"פ וישלח תשנ"ב הערה 27 ובהנסמן שם. ועפ"ז מתחזקת השאלה שבשיחה.
- **בס"ה:** מעלת תינוק על גדול שבישראל, ועכ"ז גם עבודת התינוק שייכת אצל הגדול. ראה שיחת ש"פ בלק תשמ"א ס"ע-ע"ה. וראה גם בענין מעלת התינוק בנוגע להכרזה "משיח נאו" בשיחת ש"פ צו תשמ"ה (התוועדות ח"ג עמ' 1648).
- **שם:** גם "עצמות" הוא תואר כביכול. ראה ד"ה "אתם נצבים" תשמ"ח.
- **בס"ו:** גם במס"נ אצל גדול בישראל נרגש שיש לו מציאות. בביאור מה שגם הביטול סוכ"ס הרי הוא מצד מציאות
- האדם - ראה סה"מ מלוקט ח"ד ע' רפ"ה. ועוד.
- **בס"ז ואילך:** גילוי עצם הנשמה. בביאור מעלת היחידה על שאר הדרגות שבנשמה - ראה קונטרס ענינה של תורת החסידות ס"ה, וש"נ בהערה 37. והדיוק שגם היחידה היא רק מהשמות שנקראו "לה", לנשמה - ראה סה"מ תרנ"א ע' לט. סה"מ תרס"ט ע' יד. סה"מ תרצ"ו ס"ע 56. וש"נ. ע"ה תשנ"ב ס"ו. ועוד.
- ובד"ה בלילה ההוא תשי"ט מברר כנ"ל באריכות, ומוסיף שעצם הנשמה ענינו ההכרה בעצם האלוקות, אך בזמן הגלות הוא בהעלם ובשינה; וע"י העבודה דמס"נ מתעלה מהשינה והעלם.
- ובד"ה ואתה תצוה תשמ"א (סה"מ מלוקט ו' עמ' קלד ואילך) מברר יותר מזה, שגילוי עצם הנשמה הוא בכך שיהודי "כתית" על כך שנמצאים בגלות, ורצה גילוי אלוקות.
- **בס"ח:** "מודה אני" - ביטול והודאה לקב"ה. בביאור ענין זה באריכות ראה קונטרס ענינה של תורת החסידות (י"ט כסלו תשכ"ו) ס"ט ואילך.
- **שם:** הענין דגילוי עצם הנשמה מודגש בהמעמד ומצב דניעור משינתו. ראה גם

- **בשיחת ויקהל** (בלתי מוגה) ס"י ואילך.
- **שם:** ברכת אלקי נשמה - "אתה בראתה" כו' - קאי על פרטי דרגות הנשמה. ראה לקו"ת דברים בתחילתו.
- **בס"ט:** מעלת מולד הלבנה על מילוי ושלימות הלבנה. ראה לקו"ש חל"ד שיחת ט"ו באב (ע' 48-50) בביאור מעלת מיעוט הלבנה על שלימות הלבנה. ולכאורה שניהם עולים בקנה אחד.
- **בס"י:** משיח הוא לא רק יחידה הכללית אלא גם העצם שלמעלה מיחידה. ראה ד"ה משה קיבל תורה תשד"מ. ער"ה תשנ"ב ס"ו.
- **בס"יא:** עיקר החידוש דביאת משיח הוא התגלות מציאותו. ראה הדרן על הרמב"ם תשמ"ו ס"ב ובהערות שם.
- **בס"י"ב:** שעצם הנשמה "גם ובעיקר בענינים פשוטים כמו נתינת צרכיו הגשמיים". ראה ד"ה ואתה תצוה הנ"ל (סה"מ מלוקט ו' עמ' קלז) שע"י גילוי עצם הנשמה מתגלה שאחדותם של ישראל היא גם בענינים השייכים לגוף.
- **בס"י"ג:** ההפטרה דשבוע שעבר מסתיימת בהכרזה יחי אדוני כו', נצחיות מלכות דוד שנמשכה במלכות שלמה, ששלימותה ע"י המלך המשיח, שזהו"ע התגלות מציאותו. ראה לקו"ש חכ"ה שיחה לפר' חיי שרה ג' שמבאר מדוע נצחיות המלוכה מתבטאת דווקא ע"י המלכת שלמה. ובלקו"ש ח"ל עמ' 97 מוסיף בזה, ע"ש. וראה בהדרן על הרמב"ם תשמ"ו שם הע' 37.

להעיר • המשך מעמ' 21

ב' השלבים הראשונים - מתאימים למבואר במהלך השיחה דש"פ וירא; והשלב הג' - "לקבל פני משיח" - מתאים להתגלותו ע"י פעולותיו המבוארת בש"פ תולדות ורא"כ נמצא שתוכנה של קבלת פני משיח כולל הן את ההשתוקקות לגאולה - כמבואר בש"פ וירא (סי"ד), לימוד עניני גאולה ומשיח - כמבואר בש"פ חיי שרה (סי"ד), והכרזת יחי - כמבואר בש"פ תולדות (סי"ג).

ומעניין לציין, שבשיחת ש"פ וירא מדבר הרבי על התאריכים ח"י מרחשון וכ' מרחשון, ובשניהם דיבר הרבי על התגלות משיח: בח"י מרחשון - כאן בשיחה, ובכ' מרחשון - ב"קונטרס בית רבינו שבבבל" שהוציא לאור ביום זה.

הת' **צבי דובער** הכהן שי' **פאשטער**

ישיבת תות"ל ברינוא

המערכת פונה לאנ"ש והתמימים לומדי ומחבבי שיחות
הדבר מלכות בבקשה לשלוח את הערותיהם והארותיהם בשיחות
לכתובת הדואר האלקטרוני של המערכת.

לסיכום

סיכום מהלך השיחה בקצרה

סעיפים א"ג

פתיחה: מעלת ראש חודש ומולד הלבנה - יחידה

הנקודות שיתבארו בשיחה: משמעותו של ראש חודש בכלל, של ראש חודש כסלו בפרט, והקשר לנקודה העיקרית בחיים - "להביא לימות המשיח" (ס"א).

ענינו של ראש חודש - הוא מולד הלבנה, ההתגלות הנקודה הכללית הכוללת את כל הפרטים; ובעבודה - התגלות ניצוץ משיח, בחי' היחידה (ס"ב); ובראש חודש כסלו מודגש הגילוי עוד יותר, לא רק התחלת אלא גם שלימות הגילוי, כפי שחודר בכל הפרטים (ס"ג).

סעיפים ד"ט

הביאור המרכזי: משיח מגלה את עצם הנשמה

מקשה: מדוע נמשלה הגאולה השלימה למולד הלבנה, ולא למצב בו הלבנה עומדת במילואה באמצע החודש? (ס"ד).

כדי להבין זאת יש לבאר את מעלת הלידה והתחלת הגילוי:

מעלתו של תינוק על פני גדול בישראל - שדוקא אצלו הקשר לקב"ה הוא לא על ידי שלילת הדרגות והגילויים, אלא ישירות לעצמותו ומהותו יתברך (ס"ה), ולכן ההתקשרות אינה שוללת את מציאותו אלא אדרבה - חודרת במציאותו ובכל עניניו (ס"ו). ובסגנון תורת החסידות: התקשרות לא רק של יחידה, אלא של עצם הנשמה (ס"ז).

וגם אצל גדול בישראל, מעלת הרגע שבו ניעור משנתו - עוד לפני "מודה אני", הביטול והיציאה ממציאותו - שאז מתגלה עצם מציאותו וממילא מתגלה

"עצמות ומהות שבו". ולאחר מכן התקשרות זו חודרת בכל פרטי עבודתו במשך היום (ס"ח).

כעת חוזר לקושיא מס"ד, ומבאר שאדרבה: מעלת הגאולה היא מעלת הלידה - גילוי עצם המציאות של ישראל, כפי שהם מאוחדים עם עצמות ומהות. והתגלות זו תתבטא בכל פרטי חייהם [ומעין התגלות זו בתורת החסידות, שעל ידה נעשה "ידעתיו הויתו" (ס"ט).

סעיפים י"ג

למעשה:

מגלים את עצם הנשמה

עבודתנו להבאת הגאולה וגילוי ניצוץ משיח צריכה להיות, בהתאם להנ"ל, לא רק לגלות את היחידה (כמבואר בדרך כלל, וגם לעיל בתחילת השיחה (ס"ב)), אלא לגלות את עצם הנשמה (ס"י). גילוי זה מתבטא בהתמסרות בכל מציאותו "להביא לימות המשיח"; ובפרטיות יותר - בהתקשרות עם האויר של משיח, התגלות מציאותו, שהיא עיקר החידוש דביאת המשיח (ס"א).

למעשה: צריכים לגלות את עצם הנשמה, ע"י שכל חייו חדורים בחיות של משיח, בהתעוררות לעשיית "מצוה אחת" להבאת הגאולה ובנתינת צרכיו הגשמיים של יהודי (ס"ב).

ויהי רצון שנוכה להתחלת הגאולה ושלימותה, התגלות מציאותו ("יחי אדוני המלך דוד לעולם") והתגלותו לעין כל ע"י פעולותיו ("תולדות יצחק") (ס"ג).

בנקודה

ההתקשרות הנעלית ביותר של יהודי לקב"ה אינה בחינת היחידה, הדרגא הנעלית ביותר של יציאה ממציאותו - אלא התגלות עצם הנשמה, החודר במציאותו ובכל פרטי חייו.

ענינו של משיח (ושל ניצוץ משיח) אינו רק בחינת היחידה הכללית - אלא התגלות עצם הנשמה וההתקשרות העצמית של ישראל עם הקב"ה, החודרת ב"כל ימי חיך" ובכל פרט בחיים שנעשה חדר במשיח.

עיקר ההתגלות של משיח אינו רק פעולות וגילויים נעלים - אלא התגלות מציאותו, וכתוצאה מזה מגיעים ממילא כל פרטי הגילויים.

והדרך שלנו לקבל פני משיח, היא על ידי גילוי עצם הנשמה, הקשור ומאוחד עם התגלות מציאותו של משיח.

צריך עיון

נקודות לעיון והתבוננות בשיחה השבועית

מתבטא בכך שהחיות שלו בכל רגע ורגע היא בהבאת ימות המשיח. ועד כדי כך שאומר: "שכאשר החיות דכאו"א מישראל הוא בענין המשיח הנ"ל, ה"ז מביא (בדרך ממילא) למעמד ומצב דימות המשיח, שהעצם דישראל יהי בהתגלות בפועל ממש".

יש לעיין מדוע בזה שעושה הכל להביא משיח, מתבטא עצם הנשמה של כל יהודי (שלכאורה אינו מברך כאן פרט זה)? ועד כדי כך, שהנהגה באופן כזה מביאה "בדרך ממילא" למצב של התגלות העצם בפועל ממש.

ג. שם: מברך את מאחז"ל "כל ימי חייו להביא לימות המשיח", ומוסיף: "ובזה גופא "לימות המשיח" לשון רבים, די"ל שרומז על שתי התקופות הכלליות שבימות המשיח, ורומז גם על כל ריבוי העליות שיהיו בימות המשיח באופן של הליכה מחיל אל חיל עד אין קץ".

והנה בד"מ דשבוע שעבר - חיי שרה (סי"ד) מברך לשון זה באופן אחר: "ימות (לשון רבים) - ימות המשיח (לא רק כאשר המשיח הוא "בחזקת משיח", אלא כל ימות המשיח - גם השלימות של "משיח

א. בס"י: מביא ב' ענינים במשיח - עצם מציאותו והגילויים, ומקשר זאת לפסוק "מצאתי דוד עבדי בשמן קדשי משחתי": "מצאתי דוד עבדי" קאי על העצם דנשמת משיח שלמעלה מתואר וגדר (למעלה גם מבחי' יחידה הכללית), שלכן נקרא בשם "מצוי" ("מצאתי"); ולאחרי זה "בשמן קדשי משחתי", ש"שמן" מורה על בחי' היחידה הכללית שבנשמת משיח, שחודרת בכל עניו, בדוגמת השמן שמפעפע בכל דבר".

ומשמע מכאן, שהעצם כפי שהוא לעצמו - אינו יכול לחדור בכל הפרטים; ורק ע"י שהוא יורד לדרגת היחידה, "שמן" - אזי "חודרת בכל עניו". ולכאורה מס"י משמע שדוקא מצד העצם, היות שהוא מציאותם האמיתית של כל הפרטים, יכול לחדור בהם ("כיון שזוהי כל מציאותו, ניכר הדבר בכל פרטי עניו") [ועד"ז משמע בד"ה ואתה תצוה תשמ"א ס"י ובהנסמן בהערה 57 שם].

ב. בס"י א: לאחר ששמברך בסעיפים הקודמים ש"אמיתת הענין דביאת המשיח" הוא גילוי עצם הנשמה של יהודי, בסעיף זה מברך שענין זה

התחלת הגאולה ושלמותה, ע"י משיח צדקנו - "יעמוד מלך מבית דוד כו", עד ש"יתקן את העולם לעבוד את ה' ביחד" כו'. ולכאורה יש לעיין, שממה שמאחל שתתחיל הגאולה - "יעמוד מלך מבית דוד", משמע שעדיין אין את המלך מבית דוד. ולאחרי כמה שבועות (ד"מ שמות סי"ד) אומר במפורש: "שישנו כבר ה"מלך מבית דוד"... דהיינו שמציאות זו כבר קיימת. וקשה לומר שזהו ענין שנתחדש בזמן קצר זה דוקא. [והביאור בשאלה זו יכריע גם לגבי הנשאל בצ"ע הקודם, ודו"ק].

ו. בכללות השיחה: יש לעיין מהי ההוראה לפועל, כיצד מגלים את עצם הנשמה? דלכאורה לפי הביאור בשיחה, הנה כל פעולה שהאדם עושה הרי בזה הוא כבר יוצא מעצם מציאותו, ורק ברגע שניעור משנתו מאיר העצם. ואם-כן, כאשר יעשה פעולה מסויימת בכדי לגלות את העצם - בזה כבר 'יוצא' מהעצם.

ולאיך, בהמשך השיחה אומר: "ו"ידיעה" זו... פועלת ומביאה לכל עניני העבודה בפועל ממש כפי שחזורים בהתגלות דעצם הנשמה", היינו שעצם הידיעה בענין זה (ידיעה כללית לכאורה, ולא התבוננות) פועלת עליו. ולאיך ההוראות בסוף השיחה הן: עשיית עוד "מצוה אחת", ונתינת צרכיו הגשמיים של יהודי.

וצריך עיון כיצד מתחברים ומתקשרים כל עניינים אלו.

ודאי" וכו"). יש לעיין מהו תוכן החילוק בין שני פירושים אלו, וכן ההתאמה של כל ביאור לשיחה בה נאמר.

ד. שם: ע"פ כל המבואר בשיחה, מחדש "שעיקר החידוש דביאת המשיח הוא בהתגלות מציאותו", ו"כל פרטי הענינים שלאח"ז (התגלותו לעין כל ע"י פעולותיו לגאול את ישראל, וכל הענינים דימות המשיח), באים כתוצאה והסתעפות מהתגלות מציאותו, וכלולים בה".

יש לעיין, האם אכן התגלות זו "התגלות מציאותו" של משיח כבר הייתה, ואליה מכוון מה שאומר בד"מ וירא (סי"ד) שכבר הייתה ההתגלות דמשיח? [נכפי שניתן לראות בהערה 85 שמציין אליה בביאור אודות "מצאתי דוד עבדי": "בתהלים מזמור פ"ט - שממנו באים למזמור צד"ק, השייך במיוחד לשנה זו, שנת הצד"ק". דהיינו, שמקשר את שנה זו 'שנת הצד"ק' לענין זה של עצם המציאות דמשיח].

או י"ל שהתגלות זו היא רק שלימות התגלותו, המבוארת בהדרן על הרמב"ם תשמ"ו סי"ב - "שיומשך ויתגלה בעולם מלך המשיח" (שגם שם מבאר שזה עיקר ביאת המשיח, ע"ד כאן); שזהו רק כאשר נעשה "משיח ודאי" (כמ"ש שם). וראה גם בצ"ע הבא.

ה. בסי"ג: מסיים את השיחה ואומר: "ויה"ר והוא העיקר - שבתחלת חודש כסלו, חודש הגאולה, תבוא בפועל ובגילוי הגאולה האמיתית והשלימה,

לזכות

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

מהרה יגלה אכ"ר

לזכות

הרה"ח הרב **ירחמיאל** שי' וזוגתו מ' **חנה** תחי' וב"ב:
חי' מושקא, **דבורה לאה**, **שיינא**, **מנחם מענדל**,
חווה רבקה, **דוד**, **שיינדל גיטל**, **מנוחה סימא**,
צבי הירש, **יקותיאל דובער** שיחיו

בעלינאָוו

שלוחי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
להצלחה רבה ומופלגה בעבודת השליחות
לנח"ר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א
ס. פאולו - ברזיל

נתרם ע"י הרה"ת ר' **שמואל** וזוגתו מרת **שטערנא שרה** שיחיו

שפריצער

לזכות

החתן הת' **שמואל** והכלה המהוללה מ' **מושקא** שיחיו **נוטיק**
לרגל נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת
שיזכו להקים בית נאמן בישראל - בית חב"ד - בנין עדי עד
לנחת רוח כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח

